

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل: متن قوانین - تصویبنامه ها - صورت مفصل مذاکرات مجلس شورای ملی - اخبار رسمی - فرامین - انتصابات - آئین نامه ها - جشن نامه ها - آگهی های رسمی و قانونی سؤالات

سال پنجم - شماره ۱۲۹۷

صفحه ۴۸۸۰

شنبه ۱۲ مرداد ماه ۱۳۲۸

فهرست مندرجات

دوره پانزدهم قانونگذاری

شماره مسلسل ۱۷۴۵

روزنامه یومیه

فهرست مندرجات

صورت مشروح مذاکرات یکصد و پنجاه و نهمین جلسه دور پانزدهم قانونگذاری از صفحه ۱ تا ۷ آگهی های رسمی ۹

مذاکرات مجلس

جلسه ۱۵۹

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز پنجشنبه ۱۵ اردیبهشت ماه ۱۳۲۸

فهرست مطالب:

- ۱- تصویب صورت مجلس های قبل
  - ۲- بیانات قبل از دستور آقایان: کیو. امیر تیمور. دکتر متین دفتری. دکتر راجی
  - ۳- تقدیم یک فقره لایحه راجع بجمع آوری مازاد غله با دو فوریت از طرف آقای معاون وزارت دارائی
  - ۴- تقدیم یک فقره لایحه راجع باختیارات کمیسیون دادگستری و دو فوریت از طرف وزیر دادگستری
  - ۵- قرائت عربیة آقای دکتر مصباح زاده راجع بزلزله بندر عباس
  - ۶- موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه
- مجلس یکساعت و ده دقیقه قبل از ظهر بریاست آقای رضا حکمت تشکیل گردید.
- ۱- تصویب صورت مجلس های قبل
- صورت جلسات قبل را آقای صدرزاده (منشی) قرائت کردند.

دیرآمدگان بی اجازه - آقایان: اسدی - سزاوار - مسعود ثابتی - کهید - بیات - هراتی - دهقان - شهاب خسروانی - خویلر - قهرمان - مسعودی - ناصری - آشتیانی زاده - دکتر اعتبار - عزیز زنگنه - رستم کیو - قبادیان - ونوق - تولیت

آقای حاذقی توضیح دادند که مقصود از معافیت لوازم لوله کشی شهرها مخصوصاً شیراز اعم از آنست که از گرمک مرخص شده یا نشده باشد و در قسمت بازنشستگی نیز آقای وزیر دارائی موافقت نموده اند که نسبت به استخدام سابقه تصمیم مساعدی اتخاذ نمایند.

آقای دهقان راجع بحقوق معلمین تذکره دادند که آقای وزیر دارائی موافقت نموده اند.

آقای بانامانقلیح پیشنهادی داده بودند در دستور قرار گیرد.

آقای رضوی اظهار داشتند جلساتی هم که بعنوان تنفس ختم میشود مقرر گردد صورت هر جلسه در جلسه بعد قرائت شود و تقاضا کردند آئین نامه جدید مجلس در دستور قرار گیرد.

آقای دکتر بقائی گفتند آقای وزیر فرهنگ ضمن بیانات خود گفته اند اداره ملی باسم سازمان جوانان وجود ندارد و نیز راجع بتوضیحات آقای رئیس نسبت بمجلس مؤسسان تذکری دادند.

آقای ملک مدنی راجع بناقشه بین آقایان رحیمیان و کشاورز صدر گفتند نظر طرفین توهین یکدیگر نبوده است.

بختیار - محمود محمود - عباس اسکندری - علی اقبال - عامری - دکتر مصباح زاده - غائبین بی اجازه - آقایان: اردشیر شادلو - دکتر امینی - محمد حسین قشقائی - ممتد ماوندی - دکتر معظمی - عبدالرحمن فرامرزی - محمد تقی بهار نیک یور - گلپادی - شریف زاده - خسرو قشقائی - دیرآمدگان با اجازه - آقایان: صدر زاده - ملک یور - رضوی - احمد فرامرزی - دکتر شفق.

یک ساعت و پانزده دقیقه ظهر روز سه شنبه سیزدهم اردیبهشت مجلس بریاست آقای امیر حسین ابلغان ظفر بختیار تشکیل و صورت جلسات گذشته قرائت گردید.

اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده است:

غائبین با اجازه - آقایان: مهندس رضوی - حسن اکبر - اورنگ - پالیزی - افغمی - آقاخان

* مین مذاکرات مشروح یکصد و پنجاه و نهمین جلسه از پانزدهمین دوره قانونگذاری

اداره تدوین و نشر بصورت مجلس -

آقای دکتر راجی گفتند با آقای سلطانی جزو موافقین دولت بوده و هنگام دادن رأی در جلسه حضور نداشته اند .

آقای حائری زاده راجع باقلیت و حمله آقای وزیر جنگ تذکری داده گفتند بموضوع آقای خالصی زاده منیاب مثل اشاره شده بود .

آقای ضیاء ابراهیمی نیز راجع باعتبار ساختمانی سال ۲۶ و ۲۷ توضیحی دادند و صورت جلسات تصویب گردید .

آقای فولادوند نتیجه استخراج آراء نظار بانک را قرائت نمودند که آقای نراقی با ۵ رأی از ۹۳ نفر همه حاضر اکثریت داشته اند و برای یک نفر دیگر اخذ رأی بعمل آمد .

آقای دستگیر طبا تذکر دادند که آقای دکتر معظمی بر اثر کسالت از قبول نظارت بانک معذورند .

آقای وزیر راه لایحه ای مربوط برآه آهن تقدیم داشتند .

آقای دهقانی عریضه رئیس جامعه لیسانسبه های دانشسرای عالی را بمقام ریاست تقدیم نمودند .

آقای اردلان نامه شورای زبان را بمقام ریاست تقدیم داشتند و آقای وزیر کشور تقاضا نمودند لایحه سنا مطرح شود .

آقای رئیس اظهار داشتند در جلسه گذشته دستور امروز آئین نامه مجلس و لایحه سنا بوده از ۱۰۹ نیز می توانند استفاده کنند آقایان بین اسفندیاری و ملک مدنی پیشنهاد کردند که لایحه سنا مقدم باشد .

آقای دکتر شفق اظهار نمودند قسمت مهمی از اوقات مجلس بر اثر نقائص نظام نامه تضييع میشود و معتقد بودند نظامنامه داخلی مجلس مطرح گردد .

آقای دکتر بقائی اظهار نمودند که اختصار ۱۰۹ باید درین جلسه مطرح شود .

آقای ملک مدنی گفتند در قانون اساسی قید شده است که آئین نامه سنا از تصویب مجلس میگردد و اکنون محض حفظ شئون مجلس شورای ملی باید آئین نامه سنا در تصویب گردد و پیشنهاد مربوطه اخذ رأی و تصویب گردید .

آقای دکتر بقائی اعتراض نمودند که اینخلاف نظامنامه است و ماده ۱۰۹ مقدم میباشد .

گزارش کمیسیون کشور مربوط به آئین نامه سنا قرائت گردید و فوریت اول آن مطرح شد .

آقای حائری زاده بعنوان مخالف گفتند در قانون اساسی اشاره بمجلس سنا شده ولی چگونه بعد از ۴۳ سال اکنون فوریت باید تصویب گردد مملکت بر طبق قانون اساسی اسلامی معرفی شده صنوف متنازه در اسلام نیست همچنین صفات ممدوحه مجلس سنا در مجلس شورای ملی وجود دارد و بقیه عمر مجلس ایندوره هم محتاج بانحلال نیست .

آقای مشایخی با اشاره باصل ۲۷ قانون اساسی گفتند مادام که مجلس سنا تشکیل نشده یکی از ارکان مشروطیت وجود نیافته است و طبقه با هوش و فهمیده و ثروتمند از حق انتخاب خود محروم هستند و بدین جهت مجلس سنا در مملکت ضروری است و با داشتن دومجلس از خود سری و دیکتاتوری جلوگیری خواهد شد فوریت اول تصویب فوریت دوم

مطرح گردید ،

آقای امیر تیمور مخالف بودند و اظهار نمودند مصلحت نیست تحت یکگانه مواد آئین نامه سنا که هنوز مطالعه نشده است تصویب شود و این امر بی سابقه می است که مهمترین قوانین مملکت تحت یک ماده بگذرد .

آقای رئیس اظهار داشتند پیش از ۷۰ نفر پیشنهاد کرده اند اکثریت موافق است .

آقای دکتر فلسفی موافق بوده گفتند دولتی که ۹۰ رأی اعتماد داشته است لایحه را تقدیم کرده و امروز تشخیص داده است که ضروری است و باید بفوریت تصویب شود و دلایل فوریت را هم آقای ملک مدنی بیان کرده اند .

آقای رئیس اظهار داشتند فوریت دوم بمرحله رأی رسیده ولی چون عده کافی نیست جلسه بعد تصویب موکول میشود .

یکساعت بعد از ظهر مجلس خاتمه یافت .

یک ساعت ظهر روز چهارم اردی بهشت مجلس بریاست آقای رضا حکمت تشکیل گردید .

غائبین روز چهارشنبه چهاردهم اردی بهشت ۲۸ غائبین با اجازه - آقایان : مهندس رضوی - حسن اکبر - محمد حسین شفقانی - جواد عامری - اورنگ - محمد ذوالفقاری - آقاخان بختیار - علی اقبال - افخمی - علی بهجانی - دکتر مصباح زاده - متی زاده - محمود محمود عباس اسکندری .

غائبین بی اجازه - آقایان : اردشیر شادلو - معتمد دماوندی - عبدالرحمن فرامرزی - محمد تقی بهار - نیک پور - دکتر رامینی - گلبادی - شریف زاده خسرو قشقائی .

آقای دکتر بقائی گفتند تقاضا کرده بودم که بموجب ماده ۱۰۹ که حق قانونی من است توضیحاتی بدهم آقای وزیر امور خارجه اظهار نمودند چون نسبت بسازمان جوانان شیر و خورشید صحبتها شده است باید عرض شود که وزارت فرهنگ بمنظور تعریک و تقویت عواطف نوع پرستانه جوانان باشی و خورشید سرخ همکاری میکند و این سازمان وظیفه تربیت و پرورش اطفال را برعهده دارد .

آقای قبادیان تلگرافی بمقام ریاست تقدیم داشته گفتند اهالی و خوانین غرب در قبال مذاکرات آقای دکتر بقائی نسبت بسپهبد رزم آراء مغایره کرده بودند .

آقای باقائلیق بعنوان ۱۰۹ گفتند افسری که هدفش اجرای منویات اعلیحضرت همایونی است نباید مورد اهانت واقع شود .

آقای حاذقی راجع بسفر حج و معاونت امیرالاحاج گفتند بدون دریافت حق انجام وظیفه کرده اند و اهانتی که از طرف آقای دکتر بقائی بایشان شده بی مورد بوده است .

آقای دکتر بقائی گفتند در باب اهانت هایی که بشخص ایشان شده است توضیحاتی ندارند و امیدوارند دولت آقای ساعد نیز در تأمین رفاه و سعادت ملت موفق شود .

اعتراضات ایشان نسبت بوعاملی بوده است که موجبات تخریب قلمه حکومت ملی را فراهم کرده اند سپس بموضوع شیر و خورشید سرخ اشاره نموده ابلاغ ریاست اداره سازمان جوانان آن را در وزارت فرهنگ قرائت کرده اضافه

نمودند که درین مورد دروغ نگفته بودند همچنین در مورد گزارش آقای سپهر رزم آراء قرائت شده از طرف آقای وزیر جنگ گفتند موارد خلاف گوئیهای مرا معلوم نکردند و سپس شرحی در باب موقوفه را و رکره آن بیان داشتند که بعد از فوت پدرشان کلیه آن را دوهزار ریال اجاره میکردند و رئیس فرهنگ کرمان چند سالی آن را بهزار و دویست لئال اجاره داده است و اخیراً حد اکثر عواید موقوفه بسالی ۱۸۰۰ تومان رسیده است که کلیه آن صرف دبستان راور میگردد و در خاتمه بیانات خود گفتند امروز هم از تعصن خارج میشوند .

درینوقت عده برای اخذ رأی نسبت بفوریت دوم ماده واحد آئین نامه سنا کافی بود تصویب گردید .

آقای رحیمیان در کلیات مخالف بوده اظهار داشتند هر گاه طبقه توده بتواند نماینده حقیقی خود را بمجلس شورای ملی بفرستد با مجلس سنا موافق هستند ولی در وضع امروز نماینده توده مردم کمتر وجود دارد و هر گاه مجلس شورای ملی و سنا هر دو بدست طبقه حاکمه باشد بفتح ملت ایران تمام نخواهد شد زیرا در کشور های مترقی مجلس سنا برای تعدیل نظرهای افراطی مجلس عوام تشکیل میشود و اگر این کرسیها را حافظین منافع توده اشغال نکنند بجای منفعت ضرر خواهد داشت .

آقای دکتر عبده بعنوان موافق گفتند مجلس سنا را قانون اساسی پیش بینی کرده مجلس شورای ملی نیز در ادوار گذشته وظایف خود را بطور شایسته انجام داده ولی دستگاه مشروطیت در چند سال اخیر کاری نکرده است در حکومت پارلمانی باید بین قوه مجریه و مقننه توازنی موجود باشد و الا دستگاه مشروطیت متزلزل میشود و یکی از دستگاههایی که وزنه مشروطیت است مجلس سناست در حالی که حق رأی بردمان باسواد داده بشود و اظهار عقیده نمودند که مجلس شورای ملی بر مجلس سنا تفوق دارد و این مزیت را باید حفظ کرد .

آقای کشاورز صدر پیشنهاد کفایت مذاکرات نموده و توضیحاتی دادند و آقای اردلان مخالف بودند و اظهار نمودند ماده ۲۸ این آئین نامه با چند اصل قانون اساسی تناقض دارد و کفایت مذاکرات تصویب شد .

آقای دکتر ملکی پیشنهاد نمودند که بعد از سه جزء مذکور در ماده ۹ جزء چهارمی اضافه و نوشته شود مسلمان باشد .

آقای مغیر کمیسیون و آقای وزیر کشور قبول و تأیید نمودند و ماده واحد آئین نامه سنا اخذ رأی و تصویب گردید .

یک ساعت بعد از ظهر مجلس خاتمه یافت و بصبح روز پنجشنبه موکول و دستور آئین نامه جدید مجلس مقرر شد .

یهمین اسفندیاری - جناب آقای رئیس خیلی معذرت میخواهم بودن آقای بهیا آنجا سابقه میشود که معاونین یا وزراء بروند خدمت آقای رئیس .

رئیس - این مربوط بشما نیست (زنك رئیس) آقای ارباب گیسو نسبت بصورت مجلس اعتراضی دارید ؟

ارباب گیسو - بله .

رئیس - بفرمائید .

ارباب گیسو - در جلسه چهاردهم اردی بهشت ماه ۱۳۲۸ مجلس شورای ملی در موقع طرح لایحه سنا پیشنهادهایی بمقام محترم ریاست تقدیم گردید منجمه پیشنهادی از آقای دکتر ملکی که کلمه مسلمان به بند ۹ لایحه افزوده شود هر چند در ضمن گفتگو راجع بپیشنهادها رئیس - آقای گیسو نسبت بصورت جلسه اگر اعتراضی دارید بفرمائید والا بفرمائید بنده بنام نطق قبل از دستور اجازه میدهم بشما که بخوانید این مربوط بصورت مجلس نیست . نسبت بصورت مجلس دیگر اعتراضی نیست ؟ آقای دکتر متین دفتری

بنده اعتراضی داشتم .

دکتر متین دفتری - بنده قبل از دستور مجلس عرضی داشتم .

رئیس - آقای دهقان .

احمد دهقان - اگر خاطر محترم باشد آقای دکتر شفق پیشنهاد کردند در موقعی که لایحه مجلس سنا مطرح بود که پیشنهادات در اینجا نباید مطرح شود و این سابقه هست برای اینکه و کلا پیشنهاد کردند که با دو فوریت این مطرح شود و فوریتها تصویب شده باید نسبت باصل لایحه هم رأی گرفته شود - مقام ریاست هم قبول فرمودند که پیشنهادات قرائت شود ولی استثنائاً پیشنهاد آقای دکتر ملکی اینجا خوانده شده و آقای وزیر کشور هم قبول کرده اند این برخلاف سابقه و برخلاف نظر مقام ریاست است و آن ذکر کلمه مسلمان در لایحه و محروم کردن اقلیت های ایرانی از انتخاب شدن و انتخاب کردن است . بقیه من این مخالف صریح قانون اساسی است برای اینکه قانون اساسی برای اینها حق معلوم کرده .

رئیس - این اعتراض بصورت مجلس نیست .

آقای رحیمیان نسبت بصورت مجلس اعتراضی دارید ؟

سزاوار - اجازه بدهید برای رفع سوء تفاهم بنده این قسمت را توضیح بدهم .

امیر تیمور - بنده اعتراضی دارم .

رئیس - بفرمائید .

امیر تیمور - میخواستم عرض مقام ریاست برسانم که هیچ تقاضائی نمیتواند از پیشنهاد وکیل جلوگیری کند وکیل میتواند پیشنهاد بکند و سلب حق نمیتواند از وکیل نمود ، باعتقاد بنده این برخلاف صریح سنن پارلمانی است .

سزاوار - بنده توضیح میدهم که قانع بشوند

رئیس - صورت مجلس تصویب شد .

بیانات قبل از دستور : آقایان گیسو

امیر تیمور - دکتر متین دفتری - دکتر راجی

رئیس - چند نفر از آقایان تقاضای نطق قبل از دستور کرده اند منجمه آقای ارباب گیسو .

دهقان - سلب حق کرده اند (صدر زاده) - سلب حق نیست .

رئیس - شما چرا بین الانتین صحبت میکنید آقای ارباب گیسو بفرمائید .

ارباب گیسو - در جلسه چهاردهم اردی بهشت ماه ۲۸ مجلس شورای ملی در موقع طرح لایحه سنا پیشنهادهایی بمقام محترم ریاست تقدیم گردید منجمه پیشنهادی از آقای دکتر ملکی که کلمه مسلمان به بند ۹ لایحه افزوده شود . هر چند در ضمن گفتگو راجع

پیشنهادها اظهار شد از همه پیشنهادها صرف نظر میشود و باصل ماده واحده رأی گرفتند و تصویب شد معذرا چون در روزنامه اطلاعات ملاحظه شد که در ضمن پیشنهادها متأسفانه فقط يك پیشنهاد از طرف مغیر کمیسیون که مقصود اضافه شدن کلمه مسلمان ببنده ۹ باشد قبول شده است . بنده ناگزیر عرض نمایم در موقع گرفتن رأی باصل ماده واحد بنده اشاره بپیشنهاد نامبرده رأی گرفته و تصویب شد بنابر این در صورتیکه پیشنهاد مزبور تصویب شده تلقی گردد برخلاف اصل عدالت و مخالف اعلامیه حقوق بشر که دولت شاهنشاهی ایران آنرا قبول نموده است و بواقع تعدی و تحقیر به زرتشتیان که ایرانی الاصل و فرزندان و پرستندگان این سرزمین مقدس هستند و بایستی از تمام حقوق سیاسی و اجتماعی این سر زمین برخوردار و بهره مند گردند می باشد .

لذا بنده بنام جماعت اقلیت زرتشتیان باین تبیض و بی عدالتی اعتراض نموده و اصلاح آنرا طبق اصل هشتم متمم قانون اساسی از مجلس مقدس شورای ملی استند و امیدوارم مجلس مقدس و آقایان نمایندگان عظام که همواره طرفدار عدالت بوده و میباشد رضی نشوند که این تبیض در تاریخ بشریت بنام مجلس دوره یازدهم ثبت و اصولیکه در منشور سازمان ملل متحد و اعلامیه جهانی حقوق بشر از طرف دولت شاهنشاهی ایران قبول شده است برخلاف آن رفتار شود (صحیح است)

سزاوار - اجازه بدهید بنده توضیح بدهم .

بنده مغیر کمیسیون هستم .

رئیس - این مطرح نیست ، آقای امیر تیمور بفرمائید .

بوداغیان - بنده هم با اعتراض آقای ارباب گیسو موافقم .

امیر تیمور - بنده بدو از مقام ریاست تشکر میکنم که به بنده اجازه فرمودند مطلبی را که دارم عرض کنم برسانم ، اما قبل از عرض خود بجناب آقای ارباب گیسو اطمینان میدهم که اگر مجلس شورای ملی با پیشنهاد نماینده محترم آقای دکتر ملکی موافقت کرده این پیشنهاد منافق با این نیست که حق اقلیت در مملکت از بین برود (صحیح است) حق اقلیت طبق قانون اساسی محفوظ است این بجای خودش محفوظ و اصلاً جای نگرانی نیست عرض و مطلبی که خود بنده داشتم و بطور اختصار عرض میکنم و بفرمائید .

عرض کنم که قریب هشتاد درصد از احشام اینها از بین رفته که منشاء امراض ساریه است و بیم خطر میرود و دیگر اینکه قادر بحدت از قشلاق به بیابان نیستند (بهداری - از طرف اعلیحضرت همایونی هم توجه شده است) (قبادیان - احشام کرمانشاه هم همینطور شده) و علاوه دواب آنها دچار قحطی است و وضعیت فوق العاده وخیم است بقیه من ، و البته آقایان میدانند که ایل شاهسون که بنده افتخار نماینده گیش را دارم مثل اکثر ایلات ایران در وطن پرستی مشهور هستند (صحیح است) و مخصوصاً ایل شاهسون در این وقایع آذربایجان وطنپرستی خودشان را بعد اکثر امتناع دادند و جریان این وضعیت اسف انگیز که بعضی پیشگاه مبارک اعلیحضرت همایونی رسید و خود بنده هم بعضی از آنها را

ایران خارج باشد خلاف اصل است و خلاف قرارداد سابق است (صحیح است) و اضافه بر این سبب خواهد شد که شاید ۶۰ هزار ۷۰ هزار کارگر ایرانی بیکار بمانند و علاوه صنایع نفتی برای همیشه از ایران خواهد رفت (صحیح است) و اگر بکروزی هم برسد که تمام این مملکت بانتظار آنروز است که انشاءالله ما نفت خودمان را خودمان بدست بگیریم وقتی که تصفیه خانه ها خارج از ایران باشد منخواهیم توانست از نفت استفاده کنیم بنابر این باید آقای وزیر دارائی که در مقام خدمت هستند متذکر باشند که خدمت ایشان موقمی مورد قبول مجلس شورای ملی خواهد بود که مسأله ساختمانهای تصفیه خانه و کلیه ساختمانهای مربوط بنفت در خاک ایران قرار بگیرد (صحیح است - احسن است) اما موضوع دومی که خواستم عرض برسانم طبق تمهیدی که کمیانی داشته است میباید مؤسسه کارهای اساسی را بتدریج بایرینها تفویض کند بنده امسال فرصتی برایم پیش آمد بخوزستان مسافرت کردم با بآدان هم رفتم که از نزدیک هم مطالعه کردم اطمینان میدهم که هیچ ادارات مهم نفت و هیچیک از کارخانجات بدست هیچ ایرانی نیست ایرانها ابدأ در کارهای حساس مداخله ندارند و حتی مهمترین فرد ایرانی که در دستگاه نفت داریم آقای مصطفی فاتح بجزرات میتوانم عرض کنم که اختیارات آقای فاتح باندازه یک ثبات انگلیسی نیست باعتقاد بنده باید متوجه باشند که ادارات و کارهای حساس طبق تمهیدی که کمیانی دارد باید بایرینها تفویض شود (رحیمیان - جناب آقای امیر تیمور یک چیزی هم بنده عرض کرده ام استند میکنم تذکر بدهید) (مکی - انشاءالله آقای وزیر دارائی باندازه ابن السمود منافع حقوق ایران را حفظ خواهند کرد) مصرف نفت ایران را باختیار دولت ایران بگذارند مسلم است جزو تمهیدات است که باید اینکار را بکنند .

رئیس - آقای دکتر متین دفتری .

دکتر متین دفتری - عرض بنده خیلی مختصر است ، يك مطلب لازمی است که باید عرض کنم ، البته آقایان بوسیله جراید و مطبوعات از بدبختی بزرگی که در زمستان امسال متوجه ایل شاهسون شده است مطلع شده اند و بطوریکه نامه ها و تلگرافاتی که به بنده رسیده اگر بنده بخواهم برای آقایان بخوانم فوق العاده متأثر کننده است اینست که احتراز میکنم (صحیح است) و بطور خلاصه میتوانم عرض کنم که قریب هشتاد درصد از احشام اینها از بین رفته که منشاء امراض ساریه است و بیم خطر میرود و دیگر اینکه قادر بحدت از قشلاق به بیابان نیستند (بهداری - از طرف اعلیحضرت همایونی هم توجه شده است) (قبادیان - احشام کرمانشاه هم همینطور شده) و علاوه دواب آنها دچار قحطی است و وضعیت فوق العاده وخیم است بقیه من ، و البته آقایان میدانند که ایل شاهسون که بنده افتخار نماینده گیش را دارم مثل اکثر ایلات ایران در وطن پرستی مشهور هستند (صحیح است) و مخصوصاً ایل شاهسون در این وقایع آذربایجان وطنپرستی خودشان را بعد اکثر امتناع دادند و جریان این وضعیت اسف انگیز که بعضی پیشگاه مبارک اعلیحضرت همایونی رسید و خود بنده هم بعضی از آنها را

نوراً اوامری صادر فرمودند و کسب و بیونی تشکیل شد در کاخ ایض تحت نظر آقای نهیمی که اخیراً تشریف آورده اند بهرمان و انصافاً توجه کامل شده است، مخصوصاً آن توجهات و کمکهای جدی که باید بشود از طرف سازمان شاهنشاهی و از طرف شیره خورشید سرخ شده ولی مطلبی که باقی مانده و امهائی کشاورزی است که با شرایط خیلی سهل از حیث مدت باید داده شود و اینها محتاج بیک اعتباری است که باید دولت بدهد (صبح است) و میخواستیم از آقای بهنیا که اینجا در کبیسون تشریف داشتند خواهش بکنم که بطور شد که آن لایحه ای که دولت قرار بود بیاورد و انتظار داشتیم که امروز مطرح بشود؟ بنده یقین دارم که همه آقایان علاقه دارند که یک کمک مؤثری بشود درباره اینها (صبح است) (بانامقلیح - بنده پیشنهاد کردم) خیلی تشکر میکنم از پیشنهاد شما.

رئیس - عده برای رأی کافی نیست و آقای دکتر راجی هم مختصر مطالبی دارند اجازه بدهید بگویند و بعد وارد دستور شویم و آقای بهنیا هم یک لایحه ای دارند که تقدیم میکنند (دهقان - بنده هم یک تذکری دارم) بفرماید آقای دکتر راجی.

دکتر راجی - عرض کنم مدتی است که دولت با نمایندگان شرکت نفت مشغول مذاکره در باره اجرای تبصره قانون ۲۱ مهرماه ۲۶ استیفای حقوق ایران میباشد بنده امیدوارم همانطور که دولت وعده فرموده هنگامیکه مذاکرات نتیجه سودمند رسید مجلس را آگاه فرمایند تا در صورت تصویب مجلس قرارداد لازم امضا گردد (صبح است) دولت بهمان اندازه که متوجه منافع مالی خود میباشد و در استیفای حقوق ما از نظر مالی جدید بخرج میدهد بهمان اندازه هم منافع کارگران و کارمندان ایرانی شرکت را در ضمن مذاکرات باید منظور نظر بدارد (صبح است) شرکت نفت از موقعی که در ایران شروع بکار کرد برای سالیان دراز باین فکر نبود که خانه و مسکنی برای کارگران و کارمندان ایرانی خود تهیه کند و کارگران در نقاطی که شرکت عملیات مینمود خودشان مسکن تهیه میکردند و باستانی چندخانه نامناسب و مختصری کدر مسجد سلیمان ساخته بود در هیچیک از مراکز عملیات خود باین فکر نیفتاده بود که بر حسب عادت که در همه کشورهای متدین معمول است جا و منزل برای کارگران خود تهیه کرده و بعد عملیات استخراجی خود را تعقیب کند (صبح است) ملا در آبادانی که بزرگترین مرکز عملیات شرکت میباشد تا چند سال قبل برای ایرانیان خانه ساخته نشده بود و این رویه سبب میشد که ایرانیان از استخدام شرکت نفت استقبال نکنند و زندگی راحت خود را در نقاط شمالی از دست ندهاد و بسوی مراکز نفت متوجه نشوند و از طرف دیگر عدم استقبال ایرانیان با استخدام در شرکت نفت از نظر عدم وسایل رفاه و آسایش موجب شد که عده زیادی مستخدمین خارجی وارد خدمت شرکت شوند و شرکت هم بشکر تربیت و آمادگی ایرانیان در خدمت نفت نباشد متعاقب قرارداد موجود شرکت نقشه ساختمانی طرح کرد و شروع ساختن

خانه و مسکن برای کارگران و کارمندان ایرانی نمود. متأسفانه این نقشه باطله و بیش رفته و تاکنون فقط شش هزار خانه ساخته شده است در صورتیکه برای رفع احتیاج کارکنان و کارگران ایرانی دست کم چهل هزار خانه دیگر باید ساخته شود و بنده توجه دولت را در مذاکرات کنونی باین نکته معطوف میدارم که شرکت را ملزم بنمایند در مدت خیلی کوتاهی برای کارکنان و کارگران ایرانی خود خانه و مسکن خوب ساخته (صبح است) تا مردم راغب بکار کردن در نقاط بد آب و هوای جنوبی شده و بهسورت بتوانند جای خارجیها را بگیرند. نکته دیگر این است که امتیاز کنونی مقرر میدارد که هر سال بطور تصاعدی ۰۰ (یکتقرار نمایندگان) می مقرر می دارد (۲) امتیاز کنونی امتیازی که تا الان جریان داشته (آزاد - ملت ایران آن را قبول ندارد) ۰۰۰ عرض کردم داشته نگفتم دارد. بنده لایحه را کفتم بگذارید الا الله را هم بگیریم (آزاد - ندارد) الا الله ندارد... که هر سال بطور تصاعدی از عده خارجیان کاسته شود. و حسن آن اینست که شرکت باید وجوه کافی برای تربیت ایرانیان در داخل و خارج کشور صرف کند و در مدت کمی کارکنان آزمونده و و مجرب تهیه کند که جای بیگانگان را بگیرند در این قسمت متأسفم که عرض کنم که اگر در ۱۰ سال قبل عده مستخدمین خارجی از دو هزار نفر تجاوز نمیکرد امروز از ۴۵۰۰ نفرم تجاوز میکنند تنها عذر شرکت این است که عملیات توسعه یافته و احتیاج بکارکنان فنی است. با اصطلاح معمول این عذر بدتر از گناه است زیرا با نهمی که شرکت برای تقیل مستخدمین بیگانه خود داشته باید دستگاه آموزش و تربیت ایرانیان را توسعه دهد که بر خلاف تمهیدات عملی انجام نگردد در این مورد هم لازم میدانم بدولت متذکر شوم که تقیل مستخدمین خارجی شرکت در مدت کم و گول باینست که شرکت حاضر شود همه ساله چهارصد الی پانصد نفر از ایرانیان متوسطه دیسه را برای کلیه رشته های تحصیلی مربوط بنفت بخارج اعزام دارد که در مراجعت جای بیگانگان را بگیرند (صبح است) مطالبی که راجع بکارمندان و کارگران شرکت نفت عرض شد گذشته از این که منافع ملت ایران در نظر است بحال شرکت نفت هم سودمند است زیرا با قبول آن وجهه ای در بین ایرانیان کارگران پیدا خواهد کرد (صبح است)

جمعیت از نمایندگان دستور

رئیس - امروز دستور آئین نامه داخلی مجلس است (مکی - قانون کار) ولی یک پیشنهادی شده است و دولت هم آمده یک لایحه ای آورده که میخواهد بمجلس تقدیم کند آقای معاون وزارت دارائی آورده اند و بقید دو فوریت هم پیشنهاد شده که قانون کار جزء دستور قرار گیرد. حالا اول آقای معاون وزارت دارائی لایحه خودشان را تقدیم میکنند بفرماید.

۳- تقدیم یک فقره لایحه با قید دو فوریت راجع بجمع آوری غله از طرف معاون وزارت دارائی

بهنیا (معاون وزارت دارائی) - بطوریکه خاطر نمایندگان محترم مستحضرات در سال گذشته در لایحه اجرایی ندارد زیرا متن تبصره که مستخرج از ماده ۹ گزارش کمیسیون قوانین دارائی است جزئی از

جاری هم اختیارات تازه ای داده شد. چون استفاده از این اختیارات فعلاً برای جمع آوری غله مقدر نیست (یکتقرار از نمایندگان - چرا نیست آقا؟) (همه نمایندگان) از مجلس شورایی تقاضا میشود که بقید دو فوریت اختیارات سال گذشته را برای سال آتی دولت تمدید بفرماید (مکی - آن قانون پارسال پسر مردم را در آورده)

رئیس - آقایان توجه کنند تا این لایحه قرائت شود.

(شرح زیر قرائت شد)

مجلس شورایی - ضمن لایحه ۲ دوازدهم مصوب ۲۹ فروردین ماه ۱۳۲۸ تبصره ای برای تعیین تکلیف وصول مازاد غله از مجلس شورایی تقاضای تجدید اختیارات مصوبه برای جمع آوری محصول سال گذشته شده بود بجای آن تبصره طبق پیشنهاد آقایان نمایندگان آن قسمت از خبر کمیسیون قوانین دارائی راجع به لایحه مالیاتهای مستقیم که مربوط بوصول مازاد غله بود تصویب گردید. چون تمام لایحه نامبرده هنوز از تصویب مجلس شورایی نگذشته و تبصره مصوبه مجلس شورایی هم برای تأمین نان شهر ها کافی نیست مشکلات اجراء آنرا باطلاع مجلس شورایی رسانده و تغییراتی که ضروری است پیشنهاد و استدعای تصویب دارد مشکلات اجراء تبصره نامبرده بشرح میباشد:

- ۱ - میزان مازاد غله بر اساس مالیات املاک مزروعی مقرر شده در صورتی که قانون مالیات املاک مزروعی هنوز از تصویب مجلس شورایی نگذشته پیشنهاداتی که دولت در این زمینه در جزو قانون سایر مالیاتهای مستقیم تقدیم مجلس شورایی نموده و در کمیسیون قوانین دارائی مورد بحث قرار گرفته و گزارش آن تقدیم مجلس شورایی شده هنوز مورد بحث و شور قرار نگرفته و از تصویب نگذشته و چون تعیین رژیم مالیاتی کشور یک مسئله مهم و حیاتی است نمیتوان انتظار داشت که لایحه نامبرده بدون شور و دقت کافی از طرف نمایندگان مجلس شورایی از تصویب بگذرد و دولت نسبت به بعضی از مصوبات کمیسیون قوانین دارائی نظریاتی دارد که منتظر طرح آن گزارش در مجلس شورایی میباشد. تصویب نشدن پایه و اساسی مالیات املاک مزروعی در وصول مازاد غله دولت را دچار اشکال مینماید. خاطر نمایندگان محترم مستحضرات موقعی که وزارت دارائی مالیات جزو جمعی سابق را بعنوان مالیات املاک مزروعی بر حسب تمایل کمیسیون قوانین دارائی مجلس شورایی پیشنهاد نمود و ادامه رویه قبلی را قبول کرد در اصلاح بیعدالتی هائی که از اجراء این جزو جمع پیش میآید تدابیری اتخاذ و پیشنهاداتی بمجلس شورایی تقدیم شد و متن ماده ۹ مصوبه کمیسیون قوانین دارائی بهترین دلیل آن میباشد. وصول مالیات جزو جمعی در صورتی که با رعایت سایر مقررات ماده ۹ وهم چنین حق تجدید نظر در مالیات املاکی که در آن نسبت به میزبانی ترقی یا تنزل فاحش ننشوده باشد بیعدالتی خواهد بود.
- ۲ - وصول مازاد غله بشرح تبصره نامبرده ضمانت اجرایی ندارد زیرا متن تبصره که مستخرج از ماده ۹ گزارش کمیسیون قوانین دارائی است جزئی از

طرح پیشنهادی کمیسیون میباشد و در ضمن سایر مواد طرح نامبرده اختیاراتی که برای این موضوع لازم است بدولت اعطاء شده در صورتیکه بانکاه این تبصره نمیتوان از اختیارات نامبرده استفاده نمود.

۳ - اجراء شرط مقرر مربوط بر رعایت تناسب بین نرخ نان با نرخ غله در سال جاری مشکلاتی در بر دارد آنچه که مسلم است این است که بین نرخ آزاد و نرخ خرید دولت تفاوت محسوسی در بسیاری از نقاط موجود است و دولت قیمت نان را در مراکز کرده کمتر از آنچه که باید معین نموده و از این جهت تحمل ضرر مینماید مثلاً در تبریز نرخ خرید گندم از قرار تری سه هزار ریال و فروش جنس بخیاز از قرار ۲۱۲۰ ریال میباشد اگر دولت بخواهد نرخ خرید گندم را بر اساس قیمت نان معین کند چون افزایش قیمت نان را فعلاً مقتضی و مصلحت نمیداند تاگزیر باید نرخ گندم بر اساس ۲۱۲۰ ریال با کسر هزینه های جمع آوری یعنی در حدود ۱۹۰۰ ریال معین شود در صورتیکه خرید بچنین نرخی اساساً مقدر و مقتضی نبوده و کار جمع آوری جنس را غیر مقدر خواهد ساخت در تهران و بسیاری از نقاط دیگر وضع مشابه تبریز میباشد.

۴ - با اطلاعی که از وضع جنس و محصول میرسد دولت امیدواری دارد که با اتخاذ تدابیر صحیح بتواند در این سال که محصول خوب است علاوه بر میزان دوست هزار تنی که برای مصرف عادی احتیاج دارد ذخیره مهمی برای سالهای آینده تهیه نماید و انجام منظور محتاج به تسریع در عمل و داشتن اختیارات کافی میباشد. ۵ - طبق تبصره ۳ از ماده ۹ گزارش کمیسیون قوانین دارائی مدت وصول مالیات املاک مزروعی تا آخر بهمن ماه میباشد در صورتیکه مازاد غله باید بلا فاصله بعد از جمع آوری تحویل انبار های دولتی شود اگر بنا باشد که تا پایان مهلت نامبرده از وصول مازاد خودداری گردد مسلماً با وضع بد محصول سال گذشته امر نان شهر ها مختل خواهد گردید نظر به مراتب فوق و از جهت اینکه تا موقعیکه اساس مالیات املاک مزروعی در مملکت بموجب قانون جدیدی معین نشود میزان مالیات املاک یا بر اساس جزو جمع گذشته و یا بر اساس میزبانی های جدیدی که مجوز قانونی آن تحصیل خواهد شد بعمل نیاید ایجاد بستگی بین میزان مالیات جزو جمع و مازاد غله منتهی بیعدالتی خواهد شد و مقررات مصوبه ضمن ماده واحده کافی بقصود نیست و طرح و تصویب این مقررات مستلزم دقت و شور کافی از طرف نمایندگان محترم میباشد و دولت علاقمند است که این مقررات عمومی مالیاتی با توجه کامل نمایندگان محترم مجلس و افکار عمومی به تصویب برسد و از لحاظ اینکه جمع آوری جنس در سال جاری محتاج بداشتن اختیارات کافی میباشد که دولت بتواند با نهایت سرعت مخصوصاً در نقاط گرم سیری که محصول آن بدست آمده شروع بجمع آوری نماید طرح ماده واحده زیر را با قید دو فوریت تقدیم استدعای تصویب دارد.

رئیس - آقایان توجه داشته باشند ماده واحده قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

ماده واحده - اجراء تبصره ۵ قانون دو

دوازدهم پرداخت فروردین و اردیبهشت ۱۳۲۸ مصوبه ۲۹ فروردین مو کول به تصویب قانون مالیات های مستقیم از مجلس شورایی بوده و جزء ۱ قانون اجازه پرداخت ۱ دوازدهم حقوق و هزینه کل کشور بابت تیر ماه ۱۳۲۷ برای محصول سال ۱۳۲۸ بموقع اجراء گذاشته خواهد شد. نخست - وزیر محمد ساعد - وزیر دارائی گلشایان.

دکتر طباطبائی - ماده واحده را مجدداً قرائت کنید برای اینکه خوب فهمیده شده است.

فولادوند - بنده خود هم که قرائت کردم چیزی نفهمیدم.

رئیس - بسیار خوب مجدداً قرائت خواهد شد.

اردلان - بکفورت داشته باشد خوبست.

بهادری - باید پس بگیریم ما رای نمیدهم بر خلاف مصلحت مملکت است.

جمعی از نمایندگان - پس بگیرید (همه) - نمایندگان زنک رئیس).

رئیس - تصور میکنم بکفورت داشته باشد که برود بکبیسون و در آنجا مطرح بشود.

معاون وزارت دارائی (آقای بهنیا) - دو فوریت تقاضا شده (همه نمایندگان) (زنک رئیس).

رئیس - بگذارید آقایان کاری بشود و اما چه بگویم اگر بگویم اهانت میشود نمونه اخلاق باشید آقای معاون وزارت دارائی این لایحه را که داده اید با بکفورت است یاد و فوریت.

معاون وزارت دارائی - یاد و فوریت.

رئیس - دو فوریت. بسیار خوب ولی آقایان موافقت که با یک فوریت باشد تا برود بکبیسون (نمایندگان - رای بگیرید) بسیار خوب فوریت اول مطرح است. آقای امیر تیمور.

امیر تیمور - بنده موقعی که این مقدمه طولانی را برای این لایحه قرائت میکردند دقت کردم و هیچیک از دلایلی که دارائی برای لزوم تقدیم این لایحه بجمع ذکر کرده با اعتقاد بنده دلایل قوی نبوده (صبح است) جا داشت قانونی که در دو هفته قبل از مجلس شورایی گذشت لاقلاً پنجروز این را بمورد عمل و اجراء قرار میدادند اگر بشکلی برخورد میکرد آنوقت در مقام چاره بر میآمدند و این را میآوردند (صبح است) قانونی که هنوز اجراء نشده و یک قدم برای اجراء آن برداشته نشده نمیتوان بصرف دلخواه آنرا عرض کرد و یک قانون دیگری جانشین آن کرد (صبح است) و وقت قانون گذاری کشور صرف هوی و هوس اشخاص یا مؤسسات نشود باشد (صبح است) با اعتقاد بنده این لایحه باید برود بکبیسون و در کمیسیون مورد توجه و رسیدگی قرار گیرد اگر کمیسیون با این لایحه موافقت کرد خیر آن بمجلس شورایی فرستاده شود. (صبح است).

رئیس - آقای دکتر معظمی با فوریت موافقت؟

دکتر معظمی - با فوریت اول موافق هستم عرض کنم دلیل موافقت بنده با فوریت این بوده که یک مطالبی مربوط بفوریت بود که میخواستم عرض کنم. موضوع غله در ایران واقعاً یکی از

موضوعهائی است که هر وقت صحبت میشود دو نیت دارد یکی اینکه واقعاً يك مردمی هستند که بایستی حتماً با آنها کمک کرد يك قسمت هم موضوع مالکین است و يك قسمت هم طرز جمع آوری است این دفاعی را که بنده میکنم تصدیق نمیکنم که طرز جمع آوری خیلی خوب است (يك نفر از نمایندگان - بسیار بد بوده است) ولی در همین حال من نمیتوانم بگویم که اداره غله برای این مملکت مفید نیست (صبح است) و با وضعیتی که ما داریم مالکین این مملکت بایستی که حتماً يك اداره غله ای باشد که بکار مردم بخورد و بفریاد مردم برسد (صبح است) با این جهات میخواهم عرض بکنم که بایستی راجع به طرز جمع آوری فکری کرد مثلا شهرستانی که من افتخار نمایندگی آنرا دارم گلیانگان است واقعاً اگر کمک اداره غله در امسال نبود عده کثیری از اهالی در آنجا تلف میشدند و من در این جا ناچارم که از کمک آقای وزیر دارائی و رئیس اداره غله آقای مهران در این جا تشکر کنم برای اینکه کمک کردند (سزوار - به بسیاری از نقاط کمک کردند) و اما متأسفانه مالکین میکنند ایران هم آنطوریکه باید انجام وظیفه نمیکند (صبح است) کافی نیست که يك کسی مالک باشد مالکیت هم خودش يك ترتیبی دارد کسی امروز حق ندارد در يك مملکتی ملکی داشته باشد و آنرا آباد نکند (صبح است) داریم مالکینی که ملک دارند و آباد نمیکند و بعضی هم داریم مالکینی که ملک دارند و آباد نمیکند بنا بر این دستگاه دولت باید يك سیاست اقتصادی داشته باشد که مالکینی را که مالک املاک خودشان را آباد بکنند کمک بکند و اشخاصی هم که همینطور میخواهند ملک خود را تصرف بکنند و هیچ نوع آباد نکنند برای آنها هم فکری بشود ما بایستی هر سال در این مملکت مقدار زیادی گندم برای صدور داشته باشیم بنده امسال در مالک همسایه گردش کردم دیدم که وضع آذوقه آنها خوب بود ولی غله ایران بد بود و اینهم فقط مربوط بشود به طرز جمع آوری و طرح این موضوع یعنی غله در حالیکه آلان در قسمت گرمسیر محصولات بدست آمده است بنظر من فوریتش ضروری است (صبح است) که مطرح بشود و این قانونی هم که گذشته است روی میزبانی ۱۳۱۳ که آن میزبانی هم صحیح نبوده حتماً يك بیعدالتی خواهد شد که يك عده ای زیاد باید بدهند و يك عده ای هیچ بنا بر این خواستیم توجه آقایان را جلب بکنم که مالکین هم بایستی بسبب خودشان بی بیرند و هم دولت و ما بایستی موضوع صادرات را از نظر دور بداریم نظر آقایان هست که سال گذشته ما يك مقدار گندم از کانادا خریدیم و من از لحاظ خرید مخالفتی نمیکنم و اگر دولت واقعاً این خرید را نکرده بود اسباب زحمت بود ولی چرا باید وضع غله در ایران اینطور بشود تا ما مجبور بشویم از خارج بیاوریم بنا بر این تقاضا میکنم که آقایان با فوریت اول موافقت بفرمایند

محمد علی مسعودی - با فوریت دو هم موافقت میسازم - بسیار لایحه مفیدی است.

معاون وزارت دارائی (آقای بهنیا) - حالا چون يك فرصتی برای تحصیل اکثریت و رأی گرفتن اینجاست اجازه میخواهم يك توضیحاتی در طرف چند دقیقه حضور آقایان عرض کنم مطلبی که من

حضور آقایان عرض خواهم کرد سعی میکنم که وارد اصل مطلب نشوم چون در موقع مطرح خواهد شد ولی فوریتی که این موضوع دارد از لحاظ این است که در نقاط گرمسیر و جنوب ایران محصول بدست آمده با در يك فاصله کوتاهی بدست خواهد آمد مأمورینی که از مرکز رفته اند یا مأمورین محل منتظر هستند که يك دستوراتی از مرکز بگیرند و مشغول کار شوند و بنده خدمت آقایان عرض میکنم که باتمام آن زحمانی که کشیده شده است نتوانستیم هنوز يك تدابیری اتخاذ کنیم که غله از ایران بطور قاچاق خارج نشود (مکی - چشم شما روشن) (محمد علی مسمودی - حقیقت را دارند میگویند دولتی که حقیقت را میگوید عیب نیست مملکت را میخواهند یکمده مملکت بتعطیل بکشند) چون قیمت غله در خارج ایران خیلی بیشتر است از قیمت داخله ایران هر وسیله ای که فراهم میشود بازیکفتمندی از غله ایران قاچاق میشود و برای تأمین مصرف داخله در خود مملکت دچار اشکال میشویم بنده از آقایان استدعا میکنم که با فوریت لایحه موافقت فرمایند البته وقتی که خود لایحه مطرح میشود توضیحاتی خدمت آقایان عرض خواهم کرد و با فوریت آقایان موافقت فرمایند که اسامی برخلاف سال گذشته که تحصیل اجازه و اختیار از مجلس بیک قدری تاخیر انجامید و دولت نتوانست آنطوری که میتواند محصول را جمع آوری بکند اسامی دچار مظلوریت سال گذشته نشود از این فرصت هم استفاده میکنم و در جواب فرمایشات آقای امیر تیمور و آقای دکتر راجی و سایر آقایان از این نظر اطمینان میدهم که جناب آقای وزیر دارائی که مسئول این کار هستند همانطور که خودشان فرمودند هیچگونه تصمیمی که مخالف مصالح این مملکت باشد نخواهند گرفت و تمام این مذاکراتی را که آقایان فرمودند تمام مورد توجه آقای وزیر دارائی هست و آقایان انتظار داشته باشید و اطمینان کامل داشته باشید که چدر موضوع تصفیه خانه ها چه در موضوع اشتغال ایرانیها و اختیارات ایرانیها و چه در موضوع عهده کارمندان و خانه موسکن بوقوع اجرا گذاشته خواهد شد (صحیح است) در موضوع کمی هم که بمشایر شاهسون باید بشود همانطوری که جناب آقای دکتر متین دفتری فرمودند يك کمیسیونی شده است و شوریه هم بعمل آمده است دولت هم مشغول مطالعه است که بتواند کمکهای بیشتری بکند و با آقایان هم عرض کنم که دولت برای این که بتواند يك کمک بیشتری بمشایر بشود اسامی وزارت دارائی تصمیم گرفت که از وصول حق الترتیبی که میبایست از ایل شاهسون گرفته بشود خودداری کند.

قبادیان - در کرمانشاه هم احتشام بکلی از بین رفته است.

رئیس - عده برای رای در بیرون کافی نیست يك لایحه ای هم با قید دو فوریت آقای وزیر دادگستری آورده اند يك پیشنهادی هم با قید دو فوریت شده است که قانون کار مطرح شود و همه اینها محتاج برای است و عده برای رای کافی نیست من تقاضا میکنم کمیسیون آئین نامه هم روز شنبه تشکیل شود تا نواقصی که در آئین نامه هست مرتفع کنند که روز یکشنبه اولین کاری که میکنم آئین نامه را مطرح کنم و از آقای دکتر معظمی که نایب رئیس هستند تمنا میکنم که روز شنبه این کار را بکنند که یکشنبه ما بتوانیم آئین نامه را مطرح بکنیم که کار مجلس باین وضع نباشد.

یمن اسفندیاری - آقای رئیس بفرمائید که کمیسیون هم با اطلاع نمایندگان برساند که چه وقت تشکیل میشود.

دکتر فلسفی - اجازه بفرمائید لایحه ای که آقای معاون وزارت دارائی دادند طبع و توزیع شود همچنین لایحه ای که میخواهند آقای وزیر دادگستری بدهند طبع و توزیع شود.

رئیس - این مخالف آئین نامه است اگر دو فوریت داشته باشد طبع و توزیع ندارد.

سزاوار - ماده واحده است و دوسطر بیشتر نمیشود اجازه بفرمائید که خوانده شود.

۴- تقدیم يك فقره لایحه راجع بدان اختیار به کمیسیون دادگستری از طرف آقای وزیر دادگستری با قید دو فوریت

رئیس - بسیار خوب آقای وزیر دادگستری بفرمائید.

وزیر دادگستری (آقای دکتر سجادی) - اصلاح کار وزارت دادگستری مورد توجه عموم طبقات مملکت است (صحیح است) و شخص اول مملکت هم چنانچه آقایان استحضار دارند مکرر این مطلب را در بیاناتی که ایراد فرمودند تذکر داده اند (صحیح است) وزارت دادگستری برای این نظر ناگزیر است که لوابی تقدیم مجلس شورای ملی بکند و بحث این لوابی در جلسه عمومی مجلس البته با مدت کمی که تا خاتمه دوره است مناسب نخواهد بود (صحیح است) وقت زیاد صرف میشود و نتیجه حکم خواهد بود از این جهت تقاضا شده است که آقایان موافقت بفرمایند به کمیسیون دادگستری مجلس اجازه داده شود مانند گذشته به لوابی رسیدگی کند و آنچه که مصوبات کمیسیون است ما بموقع اجرا بگذاریم البته بصورت آزمایشی و بعداً اگر در عمل به معذور و مشکلی برخوردیم بعنوان نتیجه در مجلس مطرح شود اجازه بفرمائید این لایحه خوانده بشود و تقدیم میشود که قرائت شود.

رئیس - ماده واحده قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

ماده واحده - وزارت دادگستری مجاز است لوابی قانونی را که به مجلس شورایی پیشنهاد نموده یا نمایندگی پس از تصویب کمیسیون قوانین دادگستری بموقع اجرا گذارده بعد از آزمایش آنها در عمل چنانچه نواقصی در لوابی مزبور مشهود گردید رفع و قوانین مزبور را تکمیل و مجدداً برای تصویب بمجلس شورایی پیشنهاد نماید لوابی مذکور در کمیسیون مطرح و پس از شور اول چاپ و پخش خواهد شد تا نمایندگان نظریات خود را در موضوع لایحه در ظرف هشت روز بکمیسیون بدهند و شور دوم پس از گذشتن هشت روز بعمل خواهد آمد. (صحیح است)

یمن اسفندیاری - مدت آزمایش چند وقت خواهد بود؟

سزاوار - لایتهای است.

۵- قرائت عریضه آقای دکتر مصباح زاده راجع به زلزله بندر عباس

رئیس - این دو لایحه هر دو جزو دستور خواهد ماند که بعد از کار آئین نامه مجلس مطرح بشود و همانطور که عرض کردم آئین نامه روز شنبه در کمیسیون مربوطه اصلاح شود که روز یکشنبه بتوانیم مطرح کنیم پیشنهادی هم آقای ملک مدنی کرده اند راجع بمالیاتها آتم روز یکشنبه مطرح خواهد شد البته آقایان از زلزله ای که در بندر عباس واقع شده و خسارت زیادی رسانده و مردم آن دچار فقر طبعیت شده اند مسوق هستند در این جا آقای دکتر مصباح زاده کسالت دارند شرحی نوشته اند قرائت میشود برای استحضار آقایان و البته از آقایان وزراء هم که در اینجا حضور دارند انتظار دارم که در این موضوع يك اقدام سریعی و جدی بفرمایند برای بهبود حال زلزله زدگان و عین نامه آقای دکتر مصباح زاده قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

مقام ریاست محترم مجلس شورایی - خواهشمند است این نامه را در جلسه امروز مجلس امر بقرائت فرمائید. بطوریکه خاطر آقایان نمایندگان محترم مستعضر است اخیراً شهرستان محروم و دور افتاده بندر عباس دستخوش زلزله خانه براندازی گردیده که بکلی مردم آن سامان را بفاک فلاکت انداخته است. کلبه ادارات دولتی منهدم و تمام خانه ها ویران گردیده و عده ای زخمی و چند تن تلف شده اند این سانته بیشتر از آنچه دلخراش و مایه تأثر برای ایرانی نوع دوست است که مردم بندر عباس اصولاً از ضروری ترین مسائل زندگی محروم میباشند. بیاد آورید مردمی که در يك سرزمین سوزان بسر میبرند و غرق در بیماریهای جانگداز مانند مالاریا و یوک و تراشم و حصه میباشند ناگهان گرفتار بزرگترین شکنجه

طبعیت گردند چه حال خواهند داشت؟ شرح تلگرافهای متواتریکه از طرف مردم گرفته و بدبخت این شهرستان که اکنون در هوای سوزان بی ملجأ و پناه با کودکان گریان خود سرگردانند مایه تأثر و ملال میگردد بنا براین از ذکر آن خودداری نموده فقط یادآور میشوم که کمتر مردمی محروم و بدبخت دچار چنین وضع غم انگیزی گردیده اند و اینک هزاران تن از مردم فلک زده آسمان درزندگی تیره و ظلمانی خویش هیچ نورامیدی جز کمک دولت و ملت ایران که معمولاً در اقبال موارد حس نوع پروری و عاطفه انسان دوستی خویش را چنانکه باید بشود میسرانند ندارند اینجانب بعضی استحضار از اینحاده دلغراش بحضور اعلیحضرت همایون شاهنشاهی شرفیاب شده و شرح این سانحه را بر عرض رسانیدم و شاهنشاه محبوب که بینهایت از این پیش آمد متالم گردیدند

دستور اکیه صادر فرمودند که بیرونك برای نجات مردم فلک زده بندر عباس اقدام عاجل بعمل آید و در اینخصوص بدولت و سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی و شیر و خورشید سرخ اوامری صادر فرمودند. چنین انتظار میرفت که در اجرای اوامرات اقدس ملوکانه اقدامات اساسی و عاجلانه بعمل آید متأسفانه اینجانب با تمام کوششهاییکه مبذول داشته ام هنوز اطلاع کامل نیافته ام که دولت در این راه چه اقدامات مثبتی نموده است. امیدوارم همانطور که سازمانهای خیریه از قبیل شیر و خورشید سرخ و سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی که در این قبیل موارد مسئولیت بزرگی مورد مانند همه موارد دیگر وظیفه خود را انجام داده و چنانکه باید به زلزله زدگان بندر عباس مساعدت فوری نماید. پس از شرفیابی بحضور ملوکانه اینجانب

صمم بودم که شرح اینده استان هم انگیز و تلگرافهای استاندار کرمان و فرماندار بندر عباس و اهالی را با اطلاع نمایندگان محترم نیز برسانم چون استیضاح مطرح بود نخواستم وقت مجلس گرفته شود و همز داشتم پس از خاتمه استیضاح این مطالب را بر عرض آقایان نمایندگان برسانم متأسفانه عارضه کسالت ناگهانی مانع از ادای این فریضه گردید اینک بدین وسیله توجه فوری آقایان نمایندگان محترم مجلس را نسبت به زلزله زدگان بندر عباس جلب نموده و یقین دارم نمایندگان محترم لزوم کمک و مساعدت فوری دولت را تأیید و تصدیق مینمایند.

۶- دستور تعیین جلسه آینده - ختم جلسه

رئیس - بنا بر این جلسه را ختم میکنم و جلسه آینده روز یکشنبه در وهله اول آئین نامه مجلس (پنج دقیقه بظهر مجلس ختم شد)

رئیس مجلس شورایی - رضا حکمت

شماره ۹۰۴ درم رأی شورای عالی ثبت ۲۸ اردیبهشت ۱۳۰۶

در موردیکه قسمتی از رأی هیئت نظارت فسخ و قسمتی تأیید شده است

بموجب گزارش ۹۴۷۸ - ۱۲۱۰۲۱۰۲۱۰ ثبت کازرون الیاس زند کشکولی شش دانگ مزرعه جوق شماره ۶۰ اصلی واقع در محل مزبور تقاضای ثبت نموده در آگهی نوبتی اسم مشارالیه الماس چاپ شده و در آگهی تعدید حدود ملک نیز روز تعدید که یکشنبه ۱۵ آذر بوده اشتباهاً جمعه ۶۵ آذر تعیین شده است. هیئت نظارت هر دو اشتباه را مؤثر تشخیص و دستور داده است آگهیها تجدید شود - ذینفع از رأی مزبور شکایت و تقاضای طرح قضیه را در شورای عالی ثبت نموده. بالنتیجه شورای عالی ثبت در جلسه ۲۷۳۲۵ در ۲۷ آذر ۱۳۰۶ شرح زیر رأی داده است .

نسبت به آگهی نوبتی اشتباه در نوشتن الماس بجای الیاس را با وجود ذکر مشخصات ملک مورد تقاضا و معرفی تقاضا کننده با شهرت محلی نمیتوان مؤثر شناخت و لذا رأی هیئت نظارت در این قسمت صحیح نبوده و فسخ میشود و اما نسبت به آگهی تعدیدی چون اشخاص که در دهات و ایلات زندگی میکنند بعد ماههای رسمی زیاد آشنا و مانوس نیستند و ایام هفته در نظر آنان بیشتر مورد توجه است بنا بر این آگهی روز جمعه در صورتیکه روز یکشنبه موعده عمل بوده و مطابق با ۱۵ آذر بوده اشتباهاً مؤثر شناخته شده میشود و رأی هیئت نظارت در این قسمت خالی از اشکال و تأیید میشود م- ۲۶۲۰ رئیس اداره امور املاک ثبت کل

شماره ۹۰۰ درم رأی شورای عالی ثبت ۲۸ اردیبهشت ۱۳۰۶

مبنی بر فسخ رأی هیئت نظارت

بموجب گزارش ۱۰۳-۱۱۶-۲۷۱۱۶ ثبت خرمشهر یک قطعه باغچه نخلستانی پلاک ۲۹۲۶ واقع در محل مزبور از طرف آقای هاشم ربیع زاده آل تون تاش تقاضای ثبت شده در آگهی نوبتی نام خانوادگی مستدعی ثبت اشتباهاً (آل تون غاش) و مورد تقاضا یک قطعه باغچه و نخلستان چاپ شده هیئت نظارت اشتباهات را مؤثر تشخیص و دستور تجدید آگهی داده است در اثر شکایت متقاضی ثبت و طرح موضوع در جلسه ۲۷۳۲۹ در ۲۷ اردیبهشت ۱۳۰۶ شورای عالی ثبت بشرح زیر اظهار نظر شده است.

اشتباهات مورد نظر هیئت نظارت دو چیز است

شماره ۸۹۲ م ۰۱۳۲۸

رأی شورای عالی ثبت

مبنی بر فسخ رأی هیئت نظارت

بموجب گزارش ۵۱۳۴-۱۰-۲۷۴۱۰ دائره شمال ثبت املاک تهران قطعه زمینی پلاک ۶۹۱۸ بخش دو تهران بساحت ۲۸۰۰ متر تقریبی تقاضای ثبت و بهمین ترتیب آگهی و بهمین صورت نیز مورد معامله قرار گرفته چون در موقع تعیین حدود مساحت مورد تقاضا ۲۹۱۰ متر تشخیص شده صدور سند مالکیت نسبت باضافه مساحت مورد اشکال واقع و با تقدیم گزارش کسب تکلیف شده است هیئت نظارت بموجب رأی مورخ ۲۷/۹/۲۷ دستور داده است پس از مراجعه خریدار بفروشنده و تحصیل اقرار نامه نسبت باضافه مساحت اظهارنامه با امضای خریدار نسبت باضافه مساحت اصلاح و سپس اضافه مساحت مزبور با توضیح موضوع آگهی شود ذینفع از رأی مزبور شکایت و موضوع در جلسه ۲۱ ر ۲۷/۷ شورای عالی ثبت طرح و بشرح زیر اظهار نظر شده است .

چون مورد تقاضا با مساحت ۲۸۰۰ متر تقریبی تقاضا شده و حدود هم معین بوده رأی هیئت نظارت مبنی بر اصلاح اظهار نامه و آگهی مجدد نسبت به مساحت اضافی (که یکصد و ده متر در موقع تعیین حدود و تشخیص مساحت قطعی اضافه شده) صحیح نبوده و فسخ میشود

م- ۲۷۰۰ رئیس اداره امور املاک ثبت کل

یکی تبدیل تاشی در آگهیها بقاشی و دیگری اضافه شدن حرف (و) بین باغچه و نخلستان در صورتیکه منظور باغچه نخلستان بدون واو بوده و هیچیک از این دو اشتباه از لحاظ توضیح یک حق احتمالی و متصور برای دیگران مؤثر بنظر نمیآید زیرا که با شهرت تقاضا کننده نام هاشم ربیع زاده و ذکر مشخصات ملک مورد تقاضا در خواندن حرف تاشی بجای تاش و با ذکر و بین باغچه و نخلستان بهیچوجه موجب اغفال و اشتباه سایرین نسبت بمورد تقاضا نمیشود بنا بر این هیچ احتیاجی به تجدید آگهی نبوده و رأی هیئت نظارت بمورد است و فسخ میشود .

رئیس اداره امور املاک ثبت کل

شماره ۹۰۶ م ۰۱۳۲۸

رأی شورای عالی ثبت

مبنی بر فسخ رأی هیئت نظارت

بر طبق گزارش ۱۲۷۶-۱۲-۲۷۱۰ ثبت ورامین سه دانگمشاع از ۶ دانگ اعیانی یکباغچه پلاک ۸ فرعی از ناحیه محمد و سکیه در تاریخ ۲۳/۲/۱۳۱۸ درخواست ثبت شده بعداً باتبدیل پلاک مورد تقاضا بشماره ۵۳ در تاریخ ۲۸/۴/۱۸ بانو ربابه تاجیک باسناد سند عادی خریداری از محمد و سکیه نسبت بچهار دانگمشاع و حسن زواره نسبت بسدو دانگمشاع ملک مرقوم تقاضای ثبت کرده اند آگهی نوبتی اشتباهاً پلاک ۵۲ فرعی نسبت بشش دانگمشاع اعیانی مورد تقاضای دو نفر اخیرالذکر منتشر شده است ثبت محل باتذکر باینکه شماره پلاک بجای ۵۳ اشتباهاً ۵۲ چاپ شده و ۳ دانگ مورد تقاضای محمد و سکیه هم آگهی نشده و این قسمت هم که چون مجموع سهام مورد تقاضا زائد بر حد نصاب است صدور سند مالکیت موکول بصورت حکم نهائی از دادگاه و رفع اختلاف میباشد در آگهی قید نشده کسب تکلیف نموده و ضمناً اضافه نموده است که حسین زواره دودانگمشاع اعیانی مورد تقاضای خود را طبق سند رسمی به ربابه تاجیک فروخته و طبق تحقیقات اکنون ۶ دانگ اعیانی در تصرف ربابه نام برده است هیئت نظارت بموجب رأی مورخه ۲۶/۵/۲۷ اشتباهاً مؤثر تشخیص و دستور داده است اظهارنامه با شماره صحیح مورد تقاضا با امضای مالک و متصرف اصلاح و آگهی نوبتی تجدید شود ضمناً با ابطال تقاضای ثبت محمد و سکیه مقرر داشته است بنا بر بردگان اظهار شود هر گاه اعتراضی دارند در موعده مقرر تقدیم نمایند در اثر شکایت محمد و سکیه از رأی هیئت نظارت موضوع در جلسه ۱۴/۹/۲۷ در شورای عالی ثبت طرح و بشرح زیر اظهار نظر شده است (شکایت نامبردگان از رأی هیئت نظارت از این جهت که ابطال تقاضا نامه ثبت از حدود صلاحیت هیئت نظارت خارج بوده وارد است و رأی صادره نسبت باین قسمت فسخ میشود ولی چون بحکایت گزارش ثبت محل معزز گردیده که شاکیان در حین تقاضای ثبت و هم اکنون در خانه مورد تقاضا تصرفی نداشته اند تقاضای ثبت نامبردگان ابطال و مقرر میگردد تقاضای ثبتی که از متصرف بعنوان مالکیت پذیرفته شده طبق مقررات جریان یابد

رئیس اداره امور املاک ثبت کل